p. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 30 X 1941 /poranny/

I

Dotyczące Polski.

CINCINNATI WLWO po francusku, 29 X, g.19,00.
Międzynarodowa Konferencja Pracy w New Yorku obraduje nad wnioskiem delegacji polskiej, by Niemcy wypłacili po wojnie wszystkie należności z tytułu zatrudniania przymusowego obywateli państw okupowanych.

WEICHSELSENDER po polsku, 29 X, g.10,01.
Gazeta Urzędowa ogłasza dekret, zarządzający przeniesienie Dnia Wszystkich Swiętych z 1 XI na niedzielę 2 XI. W ten sposób nabożeństwa nie będą kolidować z pracą.

LONDYN po niemiecku, 29 X, g.17,00.
Hitler oświadczył w roku 1939, że armia polska została rozbita. Lecz pułki, wysłane do Polski dla siania terroru, nie złamały morale narodu polskiego. Armia polska walczy dalej.
W W. Brytanii, w Tobruku, w Sowietach, na Oceanie Atlantyckim żołnierz, lotnik i marynarz polski walczy lub gotów jest do walki. W Kanadzie tworzone są oddziały polskie, wyposażone w sprzęt amerykański.
Lotnicy polscy, znajdujący się obecnie w Anglii, od 1 IX 1939 do 13 IX 1941 zestrzelili 1.441 samolotów niemieckich i wielokrotnie bombardowali Berlin, Hamburg, Bremę, Düsseldorf, Kolonię, Mannheim i szereg innych miast Rzeszy i północnej Francji. Niedawno oddział pościgowców polskich w ciągu 7 minut strącił 7 Messerschmidtów, zaś ani jeden samolot polski nie został strącony i tylko lotnik polski był ranny.
Polacy wobec śmierci są nieustraszeni. Walczą o swe ideały: wolność narodu polskiego i Europy. Walczą na cudzej ziemi, nieraz nic nie wiedząc o swych rodzinach, które również nic o nich nie wiedzą.
Pod Tobrukiem oddział polski zdobył gniazdo kaemów, wybijając do nogi załogę. Gniazdo położone było na dużej wysokości i silnie uzbrojone; żołnierze polscy musieli wspinać się w bardzo trudnych warunkach.
Część armii polskiej, walczącej we Francji, w r.1940 przedostała się do W. Brytanii. Na Atlantyku czynna jest marynarka polska, której siły stale rosną. Do Azji Mniejszej i Afryki 10 tys. Polaków przedarło się przez Bałkany. Na Uralu organizuje się 300 tysięczna armia polska, w skład której wejdą byli jeńcy z obozów sowieckich.
Polskie siły zbrojne są symbolem nieśmiertelnego istnienia Narodu Polskiego.
Przemawia oficer marynarki polskiej: - Po upadku Gdyni Polska łódź podwodna Orzeł udała się do Tallina, gdzie wysadzono na ląd chorego dowódcę okrętu, zaś dowództwo objął oficer Grudziński. Po 24 godzinach Orzeł chciał opuścić Tallin, lecz przeszkodził temu oddział wojsk estońskich, ustanawiając wartę na okręcie. Jednak dzięki przytomności umysłu drugiego oficera, Orzeł, internując wartę estońską, wypłynął z portu i po [illegible] podróży, w czasie której ścigany był przez niemieckie okręty i samoloty, dopłynął do Anglii. Komunikat admiralicji brytyjskiej doniósł 14 X 1940, że łódź podwodną Orzeł uważać należy za straconą.

II

Z najważniejszych spraw światowych.

NEW YORK po angielsku, 29 X, CBS g.16,00, NBC g.18,00.
Na dzisiejszej konferencji prasowej Prezydent ponownie podkreślił, że jest w posiadaniu autentycznych dokumentów, dotyczących planów niemieckich owładnięcia Ameryką Południową i obalenia religii, zaznaczył jednak, że ujawnienie tych dokumentów nastąpi może dopiero aż po wojnie,

gdyż inaczej mogłoby to zagrozić życiu wielu ludzi.
Knox ogłosił, iż Departament Marynarki będzie napewno trzymać w tajemnicy wiadomości o topieniu przez flotę Stanów niemieckich łodzi podwodnych, tak jak to czyni admiralicja brytyjska. Knox odmówił odpowiedzi na pytanie jednego z dziennikarzy, czy prawdą jest, że flota Stanów zatopiła już kilka łodzi niemieckich.
W latach 1941 - 1943 Stany wybudują 14.500 tys. ton okrętów handlowych, tworząd największą flotę handlową świata.
Według informacyj ze źródeł neutralnych, strata niemal wszystkich statków pomocniczych uniemożliwia niemal akcję niemieckich okrętów nawodnych.
Sen. Connolly przewiduje, iż zmiany Ustawy Neutralności uchwalone będą większością 52 głosów.
Sowiecki rzecznik urzędowy oświadczył, iż Niemcy stracili pod Moskwą w ostatnich dniach 60% wszystkich swych efektywów i Moskwy nie wezmą.- Eksperci londyńscy są zdania, iż flota rosyjska ma pełną kontrolę na Morzu Czarnym i nie dopuści do żadnych desantów niemieckich.
Berlin zapowiada, że po wzięciu Rostowa Niemcy uderzą na południe dla zdobycia ośrodka naftowego o 170 mil od Rostowa.- Korespondent towarzyszący wojskom chińskim, twierdzi, że zajęły one wielki odcinek kolei murmańskiej, lecz kolej ta ma nadal dla Rosjan znaczenie, dzięki odgałęzieniom, łączącym ją z innymi liniami, a będącymi wciąż w ręku Rosjan.
Mimo wstrzymania przez Hitlera rozstrzeliwań zakładników, Gestapo aresztowała w Paryżu znów 700 osób.
Niemcy ogłosili listę 84 rozgłośni, których słuchanie jest dozwolone. Nie ma na niej, rzecz jasna, BBC, lecz co dziwniejsza, nie ma także i Rzymu.
Premier turecki wygłosił w dzień Tureckiego Święta Narodowego mowę, w której stwierdził, że niebezpieczeństwa grożące Turcji są nadal poważne, lecz armia turecka jest silna i moc jej wciąż wzrasta.

NEW YORK po polsku, CBS, 29 X, g.19,15.
Prasa obu Ameryk wciąż komentuje mowę Prezydenta.- Wiceprezydent Peru proponuje niezwłoczne zwołanie konferencji panamerykańskiej dla ustalenia zasad obrony.
UP donosi, na podstawie zeznań świadków, że większość portów Francji okupowanej, oraz wszystkie niemal fabryki w północnej Francji leżą w gruzach.

SAIGON po francusku, 29 X, g.18,00.
Obserwatorzy neutralni w Waszyngtonie są zdania, iż Stany biorą już czynny udział w wojnie i brak tylko oficjalnego wypowiedzenia.
Szef oddziału II. sztabu japońskiego złożył gen. Tojo i generalicji raport o sytuacji wojennej w Europie.
Ambasador japoński w Indochinach wyjechał z Tokio dla objęcia z powrotem swego stanowiska.

PARYŻ po francusku, 28 X, g.21,00.
Japoński minister wojny oficjalnie zaprzeczył, by wojska japońskie zaatakowały oddziały sowieckie na Syberii.
Donoszą z Rzymu, iż przed Bożem Narodzeniem odbędzie się tajny konsystorz papieski. Omówione będzie ogólne położenie Kościoła.
Gen. Franco nakazał zwolnienie 1.650 więźniów politycznych.

III

Ogólne.

DEUTSCHLANDSENDER po niemiecku, 28 X, g.18,00.
Opis walk o Charków: Bolszewicy zniszczyli wszystko, co się dało; fabryki t. zw. klasy olbrzymów, zatrudniające po 45 tys. robotników, gazownię, elektrownię i wodociągi; całe szeregi ulic są jednym morzem płomieni.

PRAGA po czesku, 28 X, g.5,45.
Prasa stwierdza, że zdobycie Moskwy nie miałoby rozstrzygającego znaczenia, natomiast zdobycie Donbasu tak. Tylko Hitler może określić polityczną doniosłość zajęcia Moskwy w zestawieniu z doniosłością strategiczną i założnie od jego woli Moskwa natychmiast upadnie, gdy będzie to uznane za potrzebne. Stalin wysyła ludność Moskwy na śmierć, tak jak to robi Benesz, podżegując ludność do sabotaży.
Gdy w Monachium wszyscy nas opuścili, jeden tylko Hitler zechciał nas wziąść pod opiekę; jest to jedyny nasz prawdziwy przyjaciel.

BRATYSŁAWA po słowacku, 28 X, g.19,45.
W ciągu 1940 roku Słowacja eksportowała do Niemiec 320.868 ton drzewa, do Węgier 96.112 i do innych państw europejskich 88.874.

BUDAPESZT po węgiersku, 28 X, g.23,00.
Essener N. Z. donosi z Ankary, że Anglicy budują nową linię fortyfikacyj między Nilem, a Kaukazem, t. zw. linię Wawella.

LAHTI po fińsku, 28 X, g.11,00.
Oświadczenie Knoxa, że starcie między interesami Ameryki i Japonii jest nieuniknione, przyjęto w Japonii z najwyższym zdziwieniem.

BELGRAD po rosyjsku, 29 X, g.11,10.
Sowietom brak wysoko-gatunkowej benzyny lotniczej.- Na hasło: proletariusze całego świata, łączcie się, zgłosili się tylko Roosevelt i Churchill.

RZYM po włosku, 28 X, g.12,00.
Liczby dotyczące partii faszystowskiej i związanych z nią organizacyj: partia liczy 4.170.640 członków; Grupa Uniwersytecka 137.148; G.I.L. 8.186.812; Organizacja Kobiet 938.507; Wiejska Organizacja Kobiet 1.968.731; Dopolavoro 4.146.555; Stow. Kombatantów 905.247; Jednostki Zbrojne 492.682.

MOSKWA po polsku, 29 X, g.13,30.
Komunikat SBI.- Korespondenci amerykańscy w Sztokholmie donoszą, iż Niemcy tracą pod Moskwą 40 tys. żołnierzy dziennie, przyczym bitwa decydująca nie została jeszcze stoczona.
Listy żołnierzy niemieckich świadczą o rosnącym zniechęceniu.
Represje we Francji wzmacniają tylko opór.- Rząd Vichy zaostrzył kary za sabotaże.
Podczas debat w Izbie Gmin ujawniono, że Niemcy mają na zachodzie 25 drugorzędnych dywizyj i 100 czołgów.

MOSKWA po rosyjsku,
28 X, g.7,00. Prawda: uczcijmy rocznicę październikową przez zwiększenie pomocy dla frontu.
28 X, g.9,00. Izwiestia: cały kraj jest jednym obozem warownym, każde miasto i każda wieś fortecą.
28 X, g.11,00. Krasnaja Zwiezda: siły wroga zużywają się, lecz wciąż nie jest on wyczerpany; marsz Niemców w Donbasie nie został jeszcze wstrzymany; straty nasze są wielkie, lecz mamy niewyczerpane rezerwy; nowe siły i świeży sprzęt płyną wciąż na południe; wroga można i trzeba zatrzymać, będziemy bronić południa za wszelką cenę.
29 X, g.12,00. Prawda: Hitleryzm to nasz śmiertelny wróg; Niemcy chcą zniszczyć kulturę rosyjską i wytępić język rosyjski, to też niszczą książki i zamykają szkoły, jak to uczynili w Polsce i Czechach; wróg zajął już wielkie obszary, lecz musi wygrać wojnę już teraz, bo inaczej on przegra; musimy zdobyć się na największe ofiary, tylko za ich cenę wrócimy do szczęśliwego bytu i spokojnej pracy.

MOSKWA po węgiersku, 28 X, g.15,00.
Prasa rumuńska pisze otwarcie o konieczności ataku zbrojnego na Węgry dla odzyskania północnego Siedmiogrodu.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE

Doposzo.

Koła oficjalne w Waszyngtonie sądzą, że deklaracja prezydenta parlamentu bułgarskiego Kalfowa o utrzymaniu neutralności Bułgarii, wskazuje na rosnącą niechęć wejścia do wojny po stronie Niemiec. Kalfow i król są w wyższym stopniu wykładnikami opinii bułgarskiej, niż Fiłow.- Do Szanghaju przybył należący dawniej do Niemiec statek Kito z załogą niemiecką pod flagą japońską. Są podejrzenia, że jest to statek pomocniczy okrętów niemieckich na południowym Pacyfiku.

Korespondenci.

E. Godwin, Waszyngton. Prezydent trzykrotnie wezwał Lewisa do odwołania strajku węglowego, lecz bez skutku. Kongres zaofiarował uchwalenie bardzo ostrych przepisów dla zlikwidowania strajków w przemyśle pracującym dla obrony, lecz rząd odrzucił te sugestie. Jednak, o ile coś nie będzie dokonane, sądzę, że Prezydent zażąda uchwalenia ustawy, uprawniającej rząd do przejęcia kopalń.- H. Smith, Berlin. W Ministerstwie Propagandy rzecznik oficjalny nazwał mapę Ameryki Południowej, o której mówił Roosevelt, oszustwem nad oszustwami, zaś mowę, najbardziej bezwstydną, jaką kiedykolwiek wypowiedziano. Rzecznik Wilhelmstrasse oświadczył, iż z początku myślał, że sekretarz referujący mu mowę, zwarjował, gdyż nie mógł uwierzyć, by Prezydent Stanów mógł powiedzieć coś podobnego. Teraz zaś - dodał - zachodzi jedynie pytanie, czy Roosevelt jest warjatem, czy przestępcą.

IV

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS po polsku, 29 X, g.23.15

Donoszą z Kujbyszewa, iż zapanował tam pewien optymizm, zwłaszcza co do sytuacji pod Moskwą. Mówi się nawet o generalnej kontrofensywie sowieckiej na tym odcinku, odebraniu 6 miast i możliwości całkowitej klęski Hitlera w marszu na Moskwę. Zła pogoda rozciągnęła się nawet na południe. Rzecznik sowiecki podkreślił, iż w okresie "piatiletek" zorganizowano wielkie ośrodki wydobycia surowców i przemysłowe daleko na wschód od frontu.

Prasa niemiecka w dalszym ciągu przygotowuje ludność Niemiec na konieczność ciężkiej kampanji zimowej.

AP donosi z Bukaresztu, iż w Rumunji panuje powszechne przekonanie, iż zajęcie Odessy jest końcem wojny dla Rumunji. Opinje takie wygłaszane są nawet w kołach sztabu. W armji rumuńskiej rośnie niezadowolenie, żołnierze chcą wracać do domu.

Ze źródeł neutralnych donoszą, iż w hiszpańskiej "dywizji błękitnej" wynikły niepokoje z powodu żądania przysięgi na wierność Hitlerowi. Żołnierze nie chcą walczyć w Rosji.

Donoszą z Rzymu, iż w Dalmacji stracony został Jugosłowianin za wysadzenie w powietrze statku włoskiego.

W Amiens wybuchły rozruchy, które Niemcy z trudem tylko zdołali opanować.

BOSTON po angielsku, 30 X, g.0.05

W związku z nową falą sabotaży czeskich do Pragi przybył Himmler.

W Abbeville stracono 5 t.zw. komunistów.- W Bułgarji stracono 6 osób pod zarzutem sabotażu; niepokoje w Bułgarji rosną.

Chiny ofiarowały Rosji układ o współdziałaniu wojennym.- Donoszą z Szanghaju, iż do Indochin przybyły nowe oddziały japońskie.- Prasa japońska podkreśla, iż rezerwy Japonji nie są wyczerpane.

KORESPONDENCI AMERYKAŃSCY W ANKARZE po angielsku, 30 X, g.1.15

W. Burdett CBS.

W Turcji, najbliższym kraju na wschód od Hiszpanji, gdzie niema zaciemnienia o charakterze wojskowym, obchodzono uroczyście 18-tą

rocznicę niepodległości. Ankara z miasteczka pozbawionego elektryczności, wodociągów i bruków, w którym dyplomaci mieszkali w wagonach kolejowych i udawali się do MSZ wózkami zaprzężonymi w osły, stała się dziś wspaniałą cywilizowaną stolicą. Prezydent Inönu wygłosił mowę w której podkreślił, iż Turcja znajduje się na wulkanie, jednak gotowa jest w każdych okolicznościach na spełnienie obowiązku i odparcie wszelkiego ataku. Odbyła się wielka defilada wojskowa. Papen przez półtorej godziny oglądał żołnierzy w angielskich hełmach, angielskie i amerykańskie tanki, działa i inny sprzęt. Bez względu na to, czy Niemcy dojdą do Kaukazu i wezmą Turcję we dwa ognie, czy też nie, na wiosnę Turcja będzie dość silna, by zniechęcić każdego napastnika.

R. Brock., NYT.

Turcja otrzymuje więcej sprzętu wojennego i prędzej niż myśli większość ludzi i na wiosnę będzie najzupełniej gotowa dla sprostania wszelkim ewentualnościom. Podczas święta narodowego odbyła się defilada a następnie wielka uroczystość w Parlamencie. Tłum pozdrawiał głośno przybywających ambasadorów Stanów i WBrytanji. Papena przyjęto bardzo zimno.

Włosi zaostrzyli terror w Dalmacji. W Splicie i Szibeniku aresztowano 30 osób z czego rozstrzelano 18. W Dalmacji wybuchło formalne powstanie. Pawelicz oświadczył , iż współpraca Chorwacko-włoska natrafia na coraz większe trudności. W Zagrzebiu panuje ostry antysemityzm. W Belgradzie aresztowano 150 zakładników z czego 20 rozstrzelano. W Bukareszcie miały miejsce demonstracje antyniemieckie.

M. Agronsky NBC.

Wielu dyplomatów rozmyśla o tem co miał na myśli Innönu , mówiąc, iż Turcja jest na wulkanie. /Następuje opis tureckiego święta narodowego, identyczny z opisem poprzednich korespondentów./